

Publicerad: 2012-02-03 10:01, senaste uppdaterad: 2012-02-06 14:02

Läs upp

+ Visa bildtexten

Humanism med politisk udd

RECENSION: Nu presenteras kinesiske regimkritikern Ai Weis konst för första gången i Sverige. Cristina Karlstam får sina högt ställda förväntningar infriade på Magasin 3.

Frågan är om någon konsthändelse omgetts av så högt ställda förväntningar som den första presentationen i Sverige av konstnären Ai Weiwei. De kinesiska myndigheternas behandling av sin medborgare, den frispråkige regimkritikern och sanningssägaren, har gjort honom till ett mediefenomen. Husarrest, anklagelser om påstådda brott och slutligen frihetsberövande och bortförande väckte i föl omvärldens fördömanden och resulterade i mängder av sympatitrytning för konstnären.

Kända konstnärer inhiberade sin medverkan i planerade utställningar, den indiske konstnären Anish Kapoor tillägnade Weiwei en hel utställning. Och vid fjolårets Venedigbiennial gick tusentals besökare omkring med röda tygväskor med texten Free Ai Weiwei. Diktaturens försök att tysta en kritiker misslyckades, om man ser till den spridning hans konst fått. Utställningar har under året arrangerats på många håll i världen, och nu alltså också på Magasin 3 i Stockholm.

Konst

Ai Weiwei

Magasin 3 Stockholm
konsthall

Tom 10/6

Farhågorna att det skulle bli mediegestalten Ai Weiwei och inte hans konst som skulle hamna i fokus var inte helt obefogade. Desto mer tillfredsställande är det att så inte blev fallet. Utställningens curator Tessa Praun har tvärtom riktat uppmärksamheten mot just Ai Weiweis konst och med sitt urval av verk lyckats åstadkomma en mycket representativ bild av hans omfattande konstnärskap. Att arbetet i hög grad fått skötas via de sociala medier som konstnären själv med stor framgång valt att bruka också i sin samhällskritik och i sitt konstnärliga skapande, innebär att dessa kanaler nu har blivit en naturlig del av utställningen. Det betyder att information om och kring konstnären och hans verk når långt utanför konsthallens väggar.

Ändå är det givetvis där, i Magasin 3: s salar, som det riktigt laddade mötet med ett sällsynt konsekvent och kommunikativt konstnärskap äger rum. Direkt innanför konsthallens skjutdörrar möter betraktaren Sunflower seeds, en pyramidformad installation, bestående av 5 ton handmålade, keramiska ”solrosfrön”. Verket är en del av den jättestallation Weiwei skapade för turbinhallen på Tate Modern 2011, en lika tydlig som genial gestaltning av en grundtanke i hans skapande: individen kontra massan, en i grunden djupt humanistisk hållning som tveklöst utmanar hans hemlands ideologiska kollektivism. I samma utställningssal visas också några av konstnärens långa filmer från Peking, den stad som han själv beskriver som ”en mardröm”. Frapperande är den bild av Pekings intensiva och expansiva stadstrafikmiljö som Weiwei här dokumenterat.

Många var vi som ”upptäckte” Ai Weiweis konstnärskap vid Documentautställningen i Kassel 2007. Från det väldiga projektet Fairy tale, där konstnären bjöd in 1001 kinesiska medborgare att tillbringa en vecka i ett demokratiskt land, finns ett påtagligt minne i utställningen. Med 10 av de gästande kinesernas sångar med sängkläder designade av konstnären och med de små resväskor som var och en fick, har det minnesvärda projektet fått en hanterlig fortsättning. Vid varje säng finns dessutom en antik kinesisk stol, en annan viktig del av projektet som besökarna i Kassel kunde se och använda under hela utställningstiden.

De små identiska resväskorna med individuella igenkänningsdetaljer, skapade av ägarna själva, såg jag för övrigt samma höst i en liten stark galleriutställning i Berlin.

De kinesiska keramiska traditioner som Ai Weiwei anknöt till i Sunflower seeds är också grunden till ett annat representativt verk av Weiwei, som vid andra tillfällen chockat myndigheter och betraktare genom att medvetet tappa dyrbara kinesiska urnor i golvet. I samarbete med den rumänske konstnären Serge Spitzer har han nu skapat installationen Ghost Gu coming down the Mountain, bestående av 96 keramikvaser med antik kinesiskt dekor. Varje kruk är unik i sitt utförande, och åter igen visualiserar Ai Weiwei sina tankar om individens värde och betydelse för ett gott samhälle,

på tvärs emot det kinesiska samhällssystemet, där massan står över individen.

Installationen World map, en världskarta i manshöjd, skapad av kinesiskt bomullstyg av anonyma textilarbetare, är på samma sätt en påminnelse om varje individs globala ansvar. Som i alla Weiweis verk finns den sociala dimensionen integrerad i arbetet. För honom är konst och liv en enhet.

Att konstnären själv inte tillåts se sin utställning är ett underbetyg för ett samhälle som sätter sig över allmänt vedertagna mänskliga fri- och rättigheter. Men desto mer närvarande är han i sina verk genom det föredömligt seriösa sätt på vilket han själv och hans konstnärskap presenteras hos Magasin 3.

Av: Cristina Karlstam kultur@unt.se

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.
Eftertryck eller annan kopiering förbjuden.